

Comunicat de presă

(4 aprilie 2013) Ref.: Declarația de presă a președintelui României, domnul Traian Băsescu

Președintele României, domnul Traian Băsescu, a susținut joi, 4 aprilie a.c., la Palatul Cotroceni, o declarație de presă.

Vă prezentăm declarația de presă susținută de șeful statului:

Președintele României, domnul Traian Băsescu: Bună ziua. Aș vrea să fac o scurtă declarație, atât de scurtă cât se poate, legată de procesul de numire a procurorilor la Ministerul Public. Și, pentru a nu avea dubii cu privire la legislația română, o să dau citire articolului care stabilește care este procesul și procedura de desemnare a procurorilor. Este vorba de Legea 303 din 2004, Articolul 54, care spune așa: "Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prim-adjunctul și adjunctul acestuia, procurorul general al Parchetului Național Anticorupție, adjunctii acestuia, procurorii-șefi de secție ai acestor Parchete, precum și procurorul-șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și adjunctii acestuia sunt numiți de președintele României, la propunerea ministrului Justiției, cu avizul Consiliului Superior al Magistraturii, dintre procurorii care au o vechime minimă de 10 ani în funcția de judecător sau procuror, pe o perioadă de 3 ani, cu posibilitatea reinvestirii o singură dată". Ce înseamnă practic acest lucru? Înseamnă că sunt 24 de funcții la Parchetul General, la DIICOT, la Direcția Națională Anticorupție, care înseamnă șef de direcție, adjuncti, șefi de secție, sau prim-adjunctul de la Parchetul General și procurorul general. Cele 24 de funcții se numesc conform legii, așa cum v-am citit în Articolul 54, Aliniatul 1, la propunerea ministrului Justiției, cu aviz CSM și cu decizie a președintelui, cu numirea de către președinte. Acesta a fost articolul în baza căruia, împreună cu primul-ministru, am stabilit urmarea acestei proceduri, fără nicio abatere de la ea. Este responsabilitatea ministrului Justiției pe cine desemnează, pe cine propune și nu o responsabilitate nici a societății civile, nici a partidelor politice și, pun accentul în mod deosebit, nici a partidelor politice, nici a procurorilor. Nu procurorii decid nominalizările. Singurele restricții, prevăzute de lege, sunt vechime 10 ani ca procuror sau judecător și perioada mandatului, trei ani. Nu spune că la DIICOT se pot numi numai procurori de la DIICOT, la DNA numai procurori de la DNA, pentru că procurorul este procuror și aplică legea indiferent unde face serviciul, cu opțiunea lui. Deci esențial în relația mea cu primul-ministru a fost să respectăm întru totul legea statului român, exact pentru a nu se crea condiții de interpretare. Ce s-o fi făcut la concurs? Că nu-i adevărat, că nu-i concursul bun. Am avut un concurs, o selecție la Ministerul Justiției. Ați văzut vreun document din care să rezulte cine au fost câștigătorii? Nici eu, care eram chemat să semnez, conform Constituției,

decretul de numire, n-am primit, odată cu solicitarea de numire a procurorilor, nici măcar punctajul pe care l-a obținut fiecare.

Mai mult decât atât, o procedură care ar da impresia unei selecții pe baza unui concurs, n-ar face decât să creeze demnitarilor și instituțiilor implicate posibilitatea să spună, "păi, merge prost, dar dacă ei au câștigat concursul"? Exact acesta este spiritul legii, ca cei care fac desemnările și, în cele din urmă, numirile, să-și asume răspunderea pentru ceea ce fac, pentru deciziile pe care le iau și să răspundă de modul cum, în exercitarea mandatului lor, procurorii numiți pe funcții de demnitate își exercită mandatul. Deci, legea stabilește clar răspunderea unor politicieni, care înseamnă ministrul Justiției și președintele României. Tocmai de aceea, și avizul CSM este consultativ. Nu este obligatoriu pentru președinte pentru că în momentul în care a semnat decretul de numire pe funcție, că e șef de secție, că e adjunct, că e șef de departament, că e procuror general, președintele își asumă răspunderea pentru desemnare și nu are scuza, "vedeți, nu merge deloc cu lupta împotriva corupției, dar dacă așa a ieșit din concurs". Aceasta este motivația pentru care am cerut primului-ministru în procesul de desemnare să urmeze exact legea. De altfel, v-aș aduce aminte că, pe data de 1 octombrie - nu știu dacă a fost publică scrisoarea - pe data de 1 octombrie, i-am transmis doamnei Pivniceru, care la acea vreme era ministrul Justiției, o scrisoarea care avea două elemente importante. În prima parte a scrisorii îi spuneam că nu voi numi procurorii, datorită faptului că a urmat o procedură netransparentă. Adică, și-a creat condiții să spună "păi asta a ieșit din concurs", dar n-a știut nimeni cum a ieșit din concurs, cum au ieșit cei doi candidați? Iar răspunsul, mai târziu și mai ales după ce intrau pe funcții, ar fi fost: "păi, așa a ieșit din concurs, domnule președinte". Iar eu am dorit asumarea răspunderii de către ministrul Justiției, care face propuneri, pentru ca, la rândul-mi, să-mi pot asuma răspunderea, știind că un om și-a asumat sută la sută responsabilitatea propunerilor. În prima parte a scrisorii, eu o atenționez pe doamna Pivniceru - pentru că poate-aș fi crezut în această procedură dacă ea era foarte transparentă, din păcate n-a fost - și o averizam, pe 1 octombrie, că nu voi desemna procurori pe cei rezultați dintr-o astfel de procedură. În partea a doua a scrisorii, îi exprimam doamnei ministru Pivniceru opțiunea mea pentru asumarea desemnării, asumarea propunerilor de către ministru în conformitate cu Legea 303. Și vă rog să faceți cunoscut, puneți pe site conținutul scrisorii din 1 octombrie.

Vreau să rețineți că era înainte ca propunerile cu cei doi procurori să ajungă la mine, iar doamna Pivniceru a știut că, indiferent de avizul CSM, voi respinge cei doi procurori pentru că nu îndeplineau un criteriu fundamental, acela al asumării de către ministru a propunerilor. De altfel, și motivația mea nu a ținut cont de explicația CSM pentru aviz, ci a ținut cont de punctul de vedere pe care îl formulasem de la 1 octombrie. Aceasta a fost motivația publică, lipsa de transparență a procedurii. Și, dacă ai făcut o procedură netransparentă, nu a văzut nimeni dacă oamenii aceștia pot fi. Deranjant pentru mine a fost principiul: o procedură ascunsă, necunoscută public, în spatele căreia ne puteam ascunde în viitor pentru eșec. Dânsa putea

spune: ce să fac, asta a rezultat din concurs? Dar eu nu puteam spune: ce să fac, că asta a rezultat din concursul doamnei ministru Pivniceru. Nu puteam spune asta, pentru că eu nu aveam o opțiune facultativă. La mine era capătul lanțului și decizia, capătul lanțului de desemnare. La mine era decizia și nu aveam argumente, în condițiile în care a fost organizat așa-zisul concurs de la Ministerul Justiției. În general, din acest punct de vedere, sunt împotriva ascunderii celui responsabil să propună sub aparența unui concurs, și acest lucru l-am precizat clar în scrisoarea din 1 octombrie transmisă la Ministerul Justiției și înregistrată la Ministerul Justiției tot pe 1 octombrie. Aceasta este motivația, nevoia de asumare a răspunderii, pentru care i-am cerut ministrului Justiției să transmită la CSM propuneri asumate. Acest lucru s-a făcut pentru o parte din cele 24 de funcții de demnitate din Ministerul Public și acum este etapa în care CSM analizează și va decide. Nimeni nu va interfera procedurile CSM, cum sper ca în continuare nimeni să nu aibă pretenția să interfereze procedurile celorlalte instituții implicate. Fiecare instituție își asumă răspunderea pentru ce face, fie că e Ministerul Justiției, fie că e președintele sau CSM, dar respectăm toți legea pentru că nu putem avea succes, dacă ne amestecăm unii în treburile altora, dacă stabilim, fără să avem această calitate, nominalizări, dacă stabilim criterii discriminatorii altele decât cele prevăzute în lege: 10 ani, vechime în funcția de procuror sau judecător. Deci - atenție - legea permite desemnarea unor judecători pe funcții de conducere în parchete. Asta permite legea. Deci procuror sau judecător timp de 10 ani și trei ani în funcție. Sigur, judecători care optează să facă muncă de procurori, nu judecători luați din altă parte, bănuiesc că a fost destul de clar. Speranța mea este că acest proces care va fi asumat de fiecare structură din lanțul decizional ne va duce la succes. Avem o experiență, eu am o experiență în procesul de desemnare a procurorilor, n-aș putea spune că a fost un eșec. Justiția s-a mișcat, s-au întâmplat lucruri în ultimii opt ani și în mod deosebit în ultimii cinci - șase ani, când procurorii și judecătorii au dobândit sentimentul că nimeni nu se amestecă în dosarele lor. Voi continua să protejerez justiția, fie că vorbim de parchete sau de instanțe, de ingerința politicului - sigur, acolo unde pot sau știu - și sper ca trendul bun pe care a început să se miște activitatea parchetelor, fie că vorbim de Parchetul General, de DIICOT, de DNA, sper deci că acest trend va continua, iar propunerile pe care le-a făcut până în prezent primul-ministru nu-mi dau niciun motiv să cred că vor fi schimbări în trendul crescător de rezolvare a problemelor care țin de justiție. Aș mai face o precizare: definitivarea desemnării pe cele 21 de funcții vacante din 24, câte trebuie desemnate în cele din urmă de președinte, trebuie făcută urgent. Avem aproape un an de când procurori delegați la rândul lor delegă. Practic, tot sistemul de conducere al Ministerului Public este afectat de o consistentă instabilitate. Am văzut declarații "dar merge și așa". Eu nu zic că nu merge și așa, problema e cât mai merge. Pentru că și procurorii aceia de dosar - și vreau să ne înțelegem foarte bine: cei despre care vorbim nu sunt cei care lucrează dosarele. Cel mult șefii de secții se mai implică atunci când trebuie ajutat un procuror. Cei care lucrează dosarele sunt procurorii fără funcții, de regulă, sau la nivel de șefi de servicii. Șefii de secții îi

sprijină din când în când, dar oamenii cu dosarul sunt procurorii obișnuiți pe care nu-i numește președintele nici la DNA, nici la DIICOT, nici la Parchetul General. Îi desemnează CSM. Dar lipsa unor conduceri stabile pe toate palierele Ministerului Public este riscantă și decredibilizează sistemul în interiorul lui. Este dificil să lucrezi cu șefi care ei înșiși sunt delegați, care ei înșiși și-au terminat mandatele demult, cărora șeful ierarhic le mai prelungește mandatul, nu le mai prelungește mandatul, le întrerupe mandatul.

Avem nevoie de stabilitate. Sigur, cele ce am stabilit cu ministrul Justiției sunt legate și de o anumită strategie. Ideea a fost să încercăm să numim câteva funcții importante, după care să lăsăm celor numiți posibilitatea să facă propuneri către Ministerul Justiției, să fie această colaborare pentru cei subordonați lor, uneori adjuncți, ceea ce nu înseamnă că dacă este nevoie nu putem declanșa desemnarea tuturor celor 21 de procurori care trebuie numiți în funcții de conducere. Deci este o chestiune în care încercăm o colaborare cu CSM și în același timp o colaborare președinte - ministru al Justiției. Să sperăm că vom putea să atingem acest obiectiv. Aș mai face o ultimă remarcă legată de un lucru pe care l-am mai spus la începutul intervenției mele și anume eroarea extraordinară pe care o fac partidele politice amestecându-se, încercând să facă presiuni, încercând să dea soluții pentru desemnarea procurorilor. Vreau să știți că nimeni nu va reuși să influențeze acest proces, decât în mod instituțional, fiecare în zona lui de responsabilitate. Asta este ceea ce am vrut să vă spun. Vă rog, câte o întrebare fiecare, să ne înțelegem.

Întrebare: Domnule președinte, în luna ianuarie, atunci când ați respins acele propuneri, mai invocați ceva - faptul că procesul de selecție nu a fost stimulativ pentru ca un număr cât mai mare de procurori să se poată înscrie. Cât de stimulativ este acum?

Președintele României, domnul Traian Băsescu: Exact asta v-am explicat și, dacă veți citi scrisoarea, veți vedea că, în situația în care se opta pentru un astfel de sistem, deschis, cu competiție, trebuia să fie într-adevăr deschis, ca să mă conving și eu că cel mai bun a fost desemnat. Și aș fi văzut ce fac la capătul drumului, dacă cel care a rezultat din concurs este pentru mine sau din punctul meu de vedere soluția corectă pentru un procuror vertical, neinfluențabil politic, care la nevoie îi poate spune și președintelui: Îmi pare rău, domnule președinte, nu este conform legii. Deci asta am reproșat ministrului Pivniceru, care și-a asumat procedura transparenței fără transparență. Dar opțiunea mea - și am scris-o în scrisoare - este desemnare prin asumare. Deci nu urmăresc un proces transparent în sensul chemării televiziunilor la examinare, asta poate fi opțiunea CSM-ului, ci urmăresc un proces care să diminueze la maximum riscul de eșec în desemnare.

Întrebare: Mă scuzați - pentru o clarificare. Repet, cât de stimulativ este acum? S-au putut înscrie, s-au ales dintr-un număr...?

Președintele României, domnul Traian Băsescu: Eu cred că este mai mult decât stimulativ dacă asta am urmărit, pentru că procesul va propune, după cum ați văzut deja, menținerea în funcții de conducere a unor procurori care au avut rezultate în funcțiile lor, chiar dacă sunt alte

funcții, pentru că legea nu permite să stai pe funcție mai mult de șase ani, mai mult de două mandate. Cred că este stimulatîv pentru cei care obțin rezultate bune.

Întrebare: Înțelegerea...

Președintele României, domnul Traian Băsescu: Nefiind interviu, vă mulțumesc. O întrebare pentru fiecare ziarist.

Întrebare: Domnule președinte, ați avut vreo contribuție în propunerile înaintate de premier în fruntea parchetelor?

Președintele României, domnul Traian Băsescu: Nu cred că acest lucru este important.

Contribuția mea nu poate fi decât în zona care a fost deja cunoscută. Eu am dorit, exact pentru a nu risca diminuarea șanselor de progres în activitatea parchetelor, am dorit o soluție Morar la Parchetul General, Kövesi la DNA. Nu s-a putut, dar a fost cunoscută opțiunea mea legată de Kövesi, dacă asta este problema. Și vreau să fiți convinsă că nu are nicio legătură cu vreo altă relație decât aprecierea pentru performanță.

Întrebare: Vă întreb asta pentru că...

Președintele României, domnul Traian Băsescu: Era vorba de o singură întrebare, vă mulțumesc.

Întrebare: Este o adăugare, dacă îmi permiteți. Președintele Senatului, Crin Antonescu, vorbea de un troc politic în urmă căruia...

Președintele României, domnul Traian Băsescu: Doamnă, acum vreți să comentez declarațiile domnului Crin Antonescu? Totuși, ați adresat o întrebare președintelui României. Eu nu sunt nici părerolog, nici comentator. Fiecare cu declarațiile lui. Vă mulțumesc.

Întrebare: Care sunt argumentele în fața Comisiei Europene, care a solicitat o procedură transparentă, pentru aceste numiri?

Președintele României, domnul Traian Băsescu: Doamnă, aș vrea să ne înțelegem cum traducem cuvântul transparență. Dacă propunerile ar fi fost pentru niște oameni aduși din țară pe care nu îi cunoștea nimeni, am fi putut spune că a fost o procedură fără transparență, lipsită de acea nevoie a publicului sau a presei sau a analiștilor de a ști pe cine desemnăm. Dar aici discutăm despre Codruț Olaru, da?, om cu performanțe excelente la DIICOT, discutăm despre Laura-Codruța Kövesi, un om cu performanță foarte bună în conducerea Parchetului General, discutăm despre... ce alte nominalizări s-au mai făcut? Tiberiu Nițu este o nominalizare, a fost adjunct al Parchetului General. Deci, rețineți, eu nu am respins pe niciunul dintre cei doi procurori pentru incompetență, ci pentru procedura... Modul cum s-a spus: e transparent, dar nu a fost transparent. Deci discutăm despre procurori foarte cunoscuți pentru activitatea lor, așa că nu văd unde este lipsa de transparență. Îl aveți în față pe... o aveți pe Codruța Kövesi, ați avut-o șase ani, nu cred că a constatat cineva fraternizarea fostului procuror-general cu oameni urmăriți penal sau intervenții în dosare, chiar dacă eu îi reproșez nerezolvarea dosarului Revoluției. Argumentele pe care le-au avut sunt juridice, eu pot să o fac politic. Ei au argumente juridice și pot să fii de două ori președinte, nu te poți așeza în fața legii. Deci nu

discutăm despre oameni necunoscuți. Dacă premierul Ponta scotea de sub birou niște procurori care nu erau cunoscuți, sigur că am fi putut discuta de nevoia de transparență. Oamenii sunt cunoscuți toți.

Întrebare: Cu reprezentanții Comisiei Europene ați avut discuții în ultimele zile pe acest subiect?

Președintele României, domnul Traian Băsescu: Doamnă, eu discut cu legile României și nimeni nu poate să înfrunte legile României. V-aș da o atenționare. Știți, ca să inventezi, să adaugi la lege, ar trebui să-ți asumi un act normativ. Cel mai mic act de reglementare este ordinul ministrului. Ați constatat că a avut curaj doamna ministru Pivniceru să introducă prin ordin, care ar fi trebuit publicat în Monitorul Oficial, o procedură suplimentară decât cea legată de lege? Dânsa a făcut acea procedură fără să emită un ordin al ministrului, pentru că adăuga la lege. Aici recomandările... Sigur, partea de spectacol poate fi organizată în altă parte, dar nu neapărat la Ministerul Justiției.

Întrebare: Domnule președinte, v-aș întreba dacă în acest moment Daniel Morar este șef al Parchetului General?

Președintele României, domnul Traian Băsescu: Eu nu mă pot pronunța, mai ales că, știți, nu sunt jurist, deci nu-mi pot pronunța public o opinie. Am văzut controversa între CSM și Guvern, probabil că o acțiune în constatare pentru clarificarea legii la Curtea Constituțională ar fi necesară, pentru că, totuși, desemnarea procurorului-general adjunct, a procurorului-general, a prim-adjunctului procurorului-general, a șefului DNA este un atribut al președintelui și, dacă mergem la nesfârșit cu detașări pe astfel de funcții, eu mă întreb, de ce CSM-ul nu detașează acum un procuror-general, că putem interpreta legea că-l poate detașa pentru trei ani, și atunci nu ne mai batem capul, nici cu ministrul Justiției, nici cu președintele, ci Secția de procurori detașează pentru trei ani procuror-general și pe toți cei 21 care sunt cu delegare. De ce nu-i detașează pe trei ani? - și am terminat toată această discuție. Deci, aici este clar un conflict. Eu nu spun că acțiunea CSM-ului este ilegală, dar s-ar putea legea să fie neconstituțională. La fel cum și astăzi ați văzut, Curtea Constituțională n-a ieșit încă hotărârea, ci doar comunicatul, și nu putem spune că acțiunea membrilor CSM, de suspendare sau revocare a celor doi judecători, a fost ilegală. Ea fost legală din punct de vedere al celor înscrise în lege. Dar s-a constatat că acel articol era neconstituțional. Deci, nu acuz de ilegalitate, ci trebuie să vedem dacă legea este constituțională.

Întrebare: Domnule președinte, ați insistat pe necesitatea de a urgenta desemnarea, ocuparea celor 21 de posturi vacante la cele două parchete. După cum bine știm, CSM-ul a dat un calendar eşalonat pe două luni. Sugerați că este cazul ca acest calendar să fie ajustat, să fie restrâns?

Președintele României, domnul Traian Băsescu: Nu-mi permit să fac recomandări CSM-ului. Vor acționa după regula lor. Deci, este o problemă a CSM-ului. Sunt o structură independentă care gestionează justiția.

Întrebare: Domnule președinte, anticipați oarecum, înainte ca Mona Pivniceru să-și dea demisia din funcția de ministru al Justiției, și să fie votată la Curtea Constituțională, că ați ajunge la o înțelegere mult mai bine cu premierul Victor Ponta, dacă domnia sa ar prelua ca interimar Ministerul Justiției. Evident, și mai devreme spuneți că v-ați făcut publice opțiunile - Daniel Morar și Laura-Codruța Kövesi.

Președintele României, domnul Traian Băsescu: Și nu mi-a folosit la mare lucru.

Întrebare: Premierul a spus că consultările cu dumneavoastră s-au referit strict la procedură.

Președintele României, domnul Traian Băsescu: Așa este.

Întrebare: Și nu la nume. Atunci, premierul a preluat aceste nume din declarațiile dumneavoastră publice?

Președintele României, domnul Traian Băsescu: Cred că a constatat că-i bine. Un procuror-general care a fost bine apreciat în mandatul lui, cred că este o opțiune corectă. Cred că a apreciat activitatea Codruței Kövesi. Pentru că, aici, trebuie să înțelegi și un lucru: un șef la o asemenea structură, fie că vorbim de DNA, fie că vorbim de DIICOIT, fie că vorbim de Parchetul General, nu sunt oamenii care fac dosare. Cei care fac dosare sunt procurorii obișnuiți. De regulă, se mai implică șefii de secții, dar atribuțiunile lor sunt legate de administrarea structurii și, sigur, de acel ultim aviz sau de, când constată că sunt, pentru că au consilieri la acest nivel, au consilieri, constată că soluția dintr-un dosar putea fi alta sau ar putea fi alta, ori cer procurorului aprofundarea soluției, ori cer schimbarea soluției. Pentru asta sunt șefii acestor structuri, în general. Și rog procurorii să mă scuze că mă bag să vorbesc despre atribuțiunile lor, dar nu ei lucrează dosarul acela de zi cu zi.

Întrebare: Dar tot Victor Ponta spunea că și dacă i-ar propune pe Sfinții Petru și Pavel fără să vă consulte pe dumneavoastră i-ați respinge. E oarecum contradictoriu...

Președintele României, domnul Traian Băsescu: Nu, aici este o chestiune de încredere, dar și de interes național. Victor Ponta este procuror. Eu am destulă experiență privind acest sistem; îmi dau seama ce înseamnă un astfel de sistem în care din 24 de funcții de conducere 21 sunt vacante și cu procurori cu delegare. Și mai ales țineți cont că vârful acestei piramide nici măcar nu mai e cu delegație, este detașat. Discutăm de un sistem care structura de conducere interimară, temporară și pusă și sub semnul întrebării ca procedură. Cel puțin asta a apărut în această perioadă.

Întrebare: Ultima chestiune, pentru că se leagă tot de acest lucru. Victor Ponta v-a informat înainte să preia ca interimar Ministerul Justiției, v-a consultat în acest sens?

Președintele României, domnul Traian Băsescu: Sigur că m-a sunat să îmi spună că a demisionat doamna Pivniceru; dacă sunt de acord cu desemnarea dânsului ca interimar? I-am spus că da. Asta e tot.

Întrebare: Domnule președinte, de ce printre acești procurori nominalizați nu se află niciun procuror de la DNA, având în vedere că DNA în toate rapoartele MCV a avut aprecieri pozitive, având în vedere că dumneavoastră la un moment dat ați spus că e nevoie de un

procuror cu experiență în anticorupție, în dosare grele, și că până la urmă și domnul Daniel Morar, care înțeleg că a fost prima dumneavoastră opțiune, se pronunța în favoarea numirii unor astfel de procurori?

Președintele României, domnul Traian Băsescu: Doamnă, eu nu m-am pronunțat și nimeni n-a îndrăznit să se pronunțe, să spună: Nu poți să treci de la DNA în funcția de prim-adjunct al procurorului-general, că și acolo e altă muncă, la DNA - da? Nimeni n-a îndrăznit să spună că nu poți să treci de la DIICOT într-o structură de anchete penale a Parchetului General, să conduci acea direcție. Deci cred că este prea mult. Tocmai v-am citit insistent din lege care sunt condițiile legii: vechime zece ani și să nu stai mai mult de trei ani pe funcție. Asta scrie legea, asta facem.

Întrebare: Dar toate nominalizările totuși sunt de la DIICOT și de la Parchetul General...

Președintele României, domnul Traian Băsescu: Tocmai vă spuneam ce scrie legea. Asta scrie, asta facem. Eu vă mulțumesc mult, vă doresc o zi bună. □

Departamentul comunicării publice

04 Aprilie 2013